

Клавір літнього дня

Людмила Скирда

ПОЕЗІЯ ВЛІТКУ

* * *

Це акацій густий аромат,
Це метелик на квітці петуній,
Це ранковий і сонний ще сад,
Це грози чи луна, чи відлуння,
Це якесь дуже ніжне тепло,
Це якась дуже тепла погідність,
Це нев'януче м'яти зело,
Це малинність, чорничність, ожинність,
Це зірок золотий зорепад,
Це озер прохолодна спокуса,
Це обвали пташиних рулад,
Це пора, що звучати примусить
І гніздо ластів'яче вгорі,
І мачинку злотаву в городі,
І лопух, і полин, й пирії,
Й павучка, що засохнув на глоді.
Це душі чистота й висота
Від єднання з цим світом зеленим,
Це поезії вічна мета –
Зупинити цю мить незбагненну.

* * *

Це лазурове літо,
Мов "Сага про Форсайтів".
Тягнулось безкінечно...
Й неначе інфосайти
Навчало, розважало, пірнало у глибини
І дарувало радість
Безмежну безупинно.
Ти поряд був... Ти поряд!
Мов ритми "Іліади"
Накочувалось море

На пляжі і пенати.
А потім зупинявся
І час, і спів сирен...
Ти поряд був і поряд
Безсмертний був Гомер!
І бриз оцей правічний,
І споконвічний код,
Що наші душі кличе
Вперед і до висот!

* * *

О, dragonfly!
Ану спіймай,
Ану спини
Казкові сни.
А чи злови
Оцей кришталь,
Накрій долонею згори
І вимкни срібний ультразвук...
Хай просто трепет
В мушлях рук.

* * *

А липи зацвіли, мабуть, вночі.
Тому що у розчинене вікно
Це диво аромату запливло,
Наче від щастя зоряні ключі,
Від щастя, що не знайдеш все одно,
Та відчуття було – ось-ось воно
Охопить світ, немов після розлуки
Тебе притиснуть міцно друга руки.

* * *

Липень видався липким...
Парить вдень і вночі...
Десь пілікає скрипка...
Десь валторна звучить...
А на Липках всі вікна
Розчинили у сад,
Хоча птаства не видно
І не чути рулад.
Все чекає на зливу.
Місто марить дощем.
І трапляється диво –

Щось гримить і гуде,
Наче вирватись хоче
Із полону, а втім
Був прогноз непророчим –
Все лишилось сухим...

* * *

Я прокидалась й засинала...
Я знала: ніч мине помалу
І зникне, наче тінь за рогом.
Наступить ранок. Вип'ю каву.
Перегорну портал небавом.
І, як по нотах, крок за кроком...

* * *

Петунія... О, pete tuum...
Ця фіолетова задума
Пасує квітці над усе.
Вона цей вираз пронесе
Крізь ціле літо, дощ і спеку.
А потім зникне десь далеко.
Та флер залишить по собі –
Легку печаль в осінні дні...

* * *

Який то кайф – гортать життя,
Неначе сторінки роману.
Але не знаю досі я,
Де правда в нім, а де омана.

* * *

Верхівка велетенської липи
Уся в цвіту
Піднімається над зеленим масивом,
Мов золота тіара.

* * *

Жасмин розцвів на Трійцю в акурат.
Духмяно і волого дихав сад
Довкруг палацу біло-голубого.
Світило піднімалось з-за Дніпра.
Стояла найпрекрасніша пора,
Яка байдужим не лиша нікого.

* * *

І все-таки село уранці спить.
Ось я прокинулась. Вже шоста. Ані звуку.
Птахи співають, темно дятел стука
І час біжить, мов Аріадни нить.
Ну що ж, рушаю в путь. Дорога ця
Веде до раю. Я це певно знаю.
Бо кожен ранок нею вирушаю
У царство хлорофілу, у поля...
Повз яр крутий, шовковиці, гайок,
Який зникає десь за поворотом,
Виходжу на космічні широти,
Які з гори благословляє Бог.
Бо тут і справді – Божа благодать.
Завмерло серце. Подих зупинився.
Душа знялась, легка, неначе птиця,
І не спинить її, не наздогнати.

* * *

У цьому світі рулад і щебету
Брехні немає, немає рекету.
Немає партій, немає кланів,
Ні президентів, ні генералів.
Все очевидно, як на долоні –
Квітник красолі, кущі півоній,
Ранком світає, вночі – смеркає.
Закон панує у цьому раї.
І жодна сила, і жодна влада
Змінить не можуть оці засади.
Дорога в поле, стежка до річки,
Ось матіюла, а он – порічка.
На квітці бджілка, на гілці пташка,
В траві мурахи працюють важко.
Жовтіють груші, дозріли сливи
І це не зрушить, не пересилить.

* * *

Мій саде, друже мій, чому, скажи –
На цій алеї почуваюсь вдома
Я більше, ніж у теплих стінах дому,
Який люблю усім єством душі.
Мій саде, друже мій, скажи, чому

Оцих прозорих стовбурів кружляння,
Ці жести віт і квіту проростання
У мить розгонять скепсису пітьму.
Дитинний захват п'ю у цім саду.
О, світе мій, безцінний саде, брате,
Не відпускай, дозволяй тебе кохати.
В останню путь – до тебе я прийду.

* * *

Стоять платани срібнокорі
На килимах травневих трав.
Попереду – дорога в гори,
Позаду – прохолодний став.
Поволі наступає ранок,
Небавом відступає ніч
І загоряються платани
Каскадами рожевих свіч.
Як нині солодко і тихо
У затишку могутніх віт!
Яка божественна утіха
Дивитись на ранковий світ!

* * *

Все, що було найкраще.
Не думаймо про вчорашнє.
Не думаймо про майбутнє.
Будуть прекрасні будні!
Наші руки сплелися.
Теплі твої долоні.
Троянди в саду червоні.
Зелені стебла і листя.
Все у житті так просто.
Треба навчитись читати
Послання весни чи осені,
Очі сестри чи брата.

* * *

Повільний Ганг,
Славетний Інд,
Могутня Хуанхе...
Я скрізь була,

Але усе -
Не те, не те, не те...
ЗД - Дніпро, Дністер, Дунай,
Мій голубий портал.
Це зветься оптика душі,
Вона замовить бал.

* * *

Я під горіхом засинала,
Була мала, дитям була.
Я всіх на світі шанувала:
Від горобця і до орла.
Я під горіхом прокидалась,
Він щось веселе шелестів.
І все на світі посміхалось,
Бо світ малу мене любив.
Я прокидаюсь серед ночі,
І душу розпікає гріх.
Так хочеться на те узбіччя
Під милосердний той горіх.

* * *

Ми блукали по базару,
А базар той, як годиться,
Гендлював усім на світі
Від цвяхів до печериці.
Це був серпень, а у серпні,
Як відомо, свято саду -
Все дозріло: сливи й груші
І пора яблукопаду.
І кольори й аромати,
Й розмаїття форм овальних...
Ніде суть свою сховати,
Все на продаж, все дзеркально.
А базар гуде гудливо.
Це ж прообраз наших днів.
Все на продаж. Ти щасливий?
Ти ж колись цього хотів.

* * *

У нас не збігло молоко

І квіти не зів'яли,
Не загубивсь Ларошфуко –
Для щастя треба мало.
Наллєм у кухлі молоко,
Подивимось на квіти,
Розкриємо Ларошфуко,
І тішимось, як діти.

* * *

О сьомій вже шумів фонтан.
Як весело і мило
Пірнати в прохолодний бран,
Якого прагне тіло.
І ми стрибаєм у фонтан,
А гіпсові амури,
Мов проступають крізь туман
Чи пелену зажури.

* * *

Яхта біла, наче іней,
Сніжна яхта в морі синім.
В морі синім і солонім
Яхта, ніби на долоні.
Чоловік вродливий, сильний
Нею править в морі синім,
Тож підвладна, мов пір'їна,
Навіть подиху мужчини.

* * *

О шостій ранку вибігла на крос.
Мій далматін, мій відданий барбос
Стрибав поперед мене, наче Бубка.
Залитий сонцем літній стадіон,
Напруга м'язів, голубий озон
І в небі, ніби Дух Святий, – голубка.

* * *

Ріка чорнобривців немов Хуанхе,
Тече крізь Софіївський сад.
Такої краси не зустріла ніде –
Для янголів це променада.

* * *

Як наближається гроза?
Спочатку грім, а потім злива.
Дерева, трави, дереза –
Всі посміхаються щасливо.
Злякалась спека, щезла вмиль,
Не попрощалась, по-англійськи...
І світ співа, а не горить
У ритмах дощових мальтійських.
Це рондо, рондо – не романс...
А може танго алергіас...
Є в цій грозі праюний шал
І пристрасть дії, дії, дії,
І ця енергія води,
Ця бажана й цілюща сила,
Немов запліднює сади,
Наснажує і душу, й тіло.

* * *

Акація, бузина, липа,
Жасмин, півонії, лілеї,
Півники – це аромати червня.

* * *

Цей сад був мудрим як Сократ,
Він вчив: усе минає...
Тому в саду радій стократ,
Бо сад – це образ Раю.

* * *

Злива срібна, голосна
Впала з неба радо.
І кипить, кипить Десни
Голубе свічадо...

* * *

Що не кажіть, мав рацію Дідро,
Коли казав, що мудрість – це вікно
Не тільки в душу нашу, а й у Всесвіт.
Навчаймось і його думки воскреснуть.

* * *

Каштани, липи і горіх,
Старий і вузлуватий –
Це, мов зелений оберіг,
Так, оберіг для хати.
А ще жасмин біля воріт
І три кущі півоній,
І верби, котрим безліч літ,
Й петунії червоні.
І кожне древо і зело,
Духмяне і зелене,
Всі посилають нам тепло,
Правічне й незнищенне.

* * *

У мене є прекрасний і добрий садівник.
Встає о шостій ранку. Давно до того звик.
Виходить в сад ще сонний, іде між вогких віт
І квітам ніби доннам
Свій посила привіт.
І тішиться красою, і знов вітає день,
І, мабуть, знає мову
Красолі і лілей.
Й вони насправді вдячні
Йому вже стільки літ.
За дивовижну вдачу
Любити зеленсвіт.

* * *

Тютюн розцвів. І ніжний аромат
Нас оповив, немов шовкове сарі.
Дихнуло півднем. Ніби "Гітанджалі"
Ці квіти в надвечір'ї зазвучали.
Мелодія наповнювала сад
Чи спомином, чи легкою печаллю...
Скажу одне – було то надзвичайно.

* * *

Немов гекзаметр, повільний літній день
І довгий, мов рядок Гомера.
Нірваною парує стратосфера –

Такі хвилини полюбляв Монтень.
І, сидючи на березі струмка,
Що дихав прохолодою нічною,
Казав, що смерть, потворище з косою,
Насправді і прекрасна, і легка.

* * *

Ми варимо варення з полуниць.
Процес нам зрозумілий до дрібниць,
Відомий здавна, від часів Ієгови.
Але щоразу подив не мина –
Ця сонячна субстанція, вона
Пахка, жива, цілюща й загадкова.

* * *

Вже відцвіли і липа, і жасмин.
Скінчилася пора цвітіння. Боже,
Чому цей невмолимий часу плин
Мене хвилює, ніби заворожує?
Коротший день і холодніша ніч,
Темніше листя і сухіші трави.
Туман ранковий проплива небавом
І завмирає на межі сторіч.

* * *

Я спеку описати не берусь,
Вона паралізує творчий шал.
Плюс тридцять – це іще нормальний пульс,
Плюс тридцять п'ять – правдивий Сенегал.
І холодильник, біле божество,
Мене рятує щохвилини. Швепс
Я п'ю неначе рятівне зело,
Повторюючи: Віва аква, крепс!

* * *

А кущі бузини, мов хмільні...
Хміль обвів їх чи ні – обійняв,
Мов шатер а чи грот, що на дні
Океану з коралів постав.

* * *

Про що розмовляють дерева
Із вітром, а може з дощем?
Чому зупинився метелик
Над цим золотавим кущем?
Які вилітають зітхання
Із уст однієї з троянд?
Ця осінь спокійна і рання
Невже окуповує сад?
Чому за Дніпром у тумані
Той берег, неначе чужий?
Чому я проходжу по грані,
По грані твоєї душі?
Неначе боюсь ненароком
Потрапить в гріховну пітьму.
На диво чекаю, на Бога,
На вічне спасіння. Чому?

* * *

Вже літо минає, минає помалу,
І вже відпалали кущі красноталу,
Зібрали суниці, зварили малину,
Наплавались вдосталь у озері синім,
Погрілись під сонцем гарячим досхочу,
Вночі надивились на зорі урочі.

* * *

Остання ніч, остання в липні...
Очікує на серпень сад.
Так ніби бризки антрацитні
Жуки з дерев, неначе град,
Чи може це десант спізнільний
В нікуди з безвісті, а втім
Вже абрикоси переспіли
На дереві ніжно-золотім.
До фінішу прямує літо,
Всихає сальвія, але
Жага життя несамовита
У тихім проминанні є.
Бо ніби з попелу повстануть
І цей квітник, і сад в цвіту...
Цю незнищенність полум'яну

Вбираю серцем, ніби жду,
Що тут в саду цієї ночі
Під куполом святих небес
Прошепочу рядки пророчі...

* * *

Вже догорає красне літо...
Птахи, які несамовито
Ще вчора заливались співом,
Замовкли, закінчилось диво...

* * *

Ранкові тумани – осіння прикмета...
Васильович хату вже топить брикетом.
Данилович ловить щоранку сомів.
Романович сад вчора геть обрусив.
Назарович медом успішно гендлює...
Це осінь, це осінь в природі царює...
Я Халеп'я бачу з вікна хмарочосу –
досі...

* * *

Серпень. Серце відпочило.
Скинуло турбот наругу
Садом дихало щосили.
Кращого не знайдем друга.
Простяга свої обійми...
Огорта у прохолоду...
З ним спокійно і надійно
Мабуть, це і є свобода...

* * *

У надвечір'ї яблука червоні
Горять, як ватра, на моїх долонях.

* * *

Невдовзі осінь. Тиха осінь...
Потроху облітає листя,
Змовкли птахи. З'явилися оси
І хазяйнують на обійсті.
І джміль невтомний атакує

Тютюн пахучий день у день.
Невдовзі осінь. Чуєш? Чую...
Я чую відгомін пісень
Густих петуній, чорнобривців...
Вони іще звучать в саду,
Але так боляче дивиться
На цю красу та вже не ту
Липневу, як вогонь живу.

* * *

Я хочу дивитись на космос зелений,
Неначе на вічну божественну сцену...

* * *

Село... Так, це спомин про літо, про друзів...
Про повну нірвану і тіла, й душі,
Про зяблика соло, про маки у лузі,
Про півники, флокси, бузок, спориші...
Про пах наркотичний троянд і акацій,
Про смак полуниці і світло лілей,
Про світ, у якому ні грама абстракцій,
Реальний едем для птахів і людей.
Про сонце, так, сонце – без нього пропали б,
Без нього не в радість буття на землі...
Про польський гамак, про синичку зухвалу,
Японський чаван – подарунок мені
Від тебе, коханий. Про ніжне варення
З малини і чай на терасі нічній...
Про зачарування, про вірші щоденні,
Про сосон валторни і про деревій...
Як хочете диво оце називайте:
Душевний релакс, чи гіпноз, чи екстаз...
Але безперечно було незвичайним
Те літо, подібне на казку про нас.

СВЯТА СОФІЯ

Велич Києва могутня
Знов приходить в мої будні.
Ось вона – свята Софія,
Наша пам'ять, наша мрія.
Був початок наш блискучим!

Значить успіх неминучий
Нас очікує, братове,
Це феншуя древнє слово.
Смальта золота і асисть...
Що іще могло прикрасить
Це божественне творіння,
Цей мофорій густо-синій,
Ці абсиди і портали,
Галереї, хори, зали,
Конфи, нефи й ніжні арки
Й навіть темні закамарки.
Ось наш дух і наша сила!
Так Софія осінила
Наш народ. Його молитва –
Божа правда, Боже світло.

СТАРИЙ КИЇВ

Чи Рейтарська, а чи Рейтарська
І княжа була і татарська.
Була і червона, і біла,
Крилата була і безкрила.
Була у моєму житті...
Бузки шаленіли густі,
Каштани були лаконічні,
Суцвіття горіли, мов свічі,
Немов осявали дорогу
В Софію, точніше, до Бога...

ЛІТО У МІСТІ

Все менше людей на бульварах
І меншає авт на дорогах.
Народ на Майорці й Канарах,
Чи просто в садах і городах.
А ми залишились у місті,
У спеці, немов на пательні.
Читаємо Маркеса й Крісті,
Вживаємо води джерельні,
Або в "Золотому дукаті",
Підвальчику, у прохолоді
Смакуємо каву й цукати,
Немов махараджі на Сході.

Ланчуємо в "Гінзі". Японський
Оцей ресторанчик на розі,
В якому нас радо й поважно
Сам шеф зустріча на порозі.
І ніжне тунцове сашимі
Готує для нас урочисто.
Прогноз сповіщає, що нині
Гроза пролітає над містом.
І раптом розверзлося небо...
О, наш порятунку, о, зливу,
В якій і жага, і потреба,
І здійснення мрії щасливе.

РАНКОВИЙ КИЇВ

Він поряд, мій ранковий Київ,
Що нині липами розцвів.
Про мить цю розповісти ніяк,
Не вистачає рим і слів.
Це місто, дороге до дрижу,
Що возсіяло у віках,
На Рим Священний дуже схоже.
І кажуть – це урочий знак.
Що ж він віщує нам – занепад
Чи велич римської доби?
Ця липа золота і небо,
І синь дніпровської води,
І ці м'які, мов сфери, гори,
І монастир від нас навскіс...
Тут все просякнуте мажором.
То ж зупинись і озирнись,
І зрозумій, що лиш Господь
Дарує місту кров і плоть.

ЩО ЦЕ?

Як трапилось оце – не знаю...
Та Київ приголомшив знов.
Я вийшла з синього трамвая.
Він до трамвая підійшов.
Ми не промовили ні слова...
Весняне місто гомоніло...
Ясніла далечінь Дніпрова...

І раптом я позбулась тіла,
Точніше, в небеса злетіла.

ОСІННІЙ КИЇВ

Ці древні гори, цей пейзаж,
Неначе "Отче наш...", знайомий
Вже вкотре приголомшив нас.
Так приголомшує сірому
Блакитна церква на горі,
Що проступає крізь тумани...
Це часом робить час із нами –
Вчить цінувати й ночі, й дні.
Коли підходиш до вікна,
І бачиш осені навалу...
Солодка мить? Так, мить твоя,
Якої ти іще не знала!

МОЛИТВА

О, Михаїле, наш Архистратиже,
Всіх наших ворогів, ці душі грішні,
Примусь зійти із нашого путі,
Розвій по вітру їх ядучу злобу,
А ненаситні звірячі утроби
Налий смолою, що вогнем кипить.

* * *

Цей сон був урочий –
Я бігла із ночі,
Тікала вві сні
Від скажених псів.
І раптом блаженство,
І спокій, і світло.
Архангел Михаил
Якось непомітно
З'явився поряд,
Притис до грудей
І промовив:
"Більше ніколи і ніде
Не буде в твоєму житті осмути,
Не буде зради, не буде бруду,
Не буде заздрощів і підлоти,

Не буде сліз, і не буде поту.
Не буде страху, не буде крові,
Не буде зла і не буде болю,
Не буде ворога і не буде здирця,
Не буде їх, бо стануть вівцями,
Не буде старечих безпомічних літ!"
Я висушу сльози. Я вірю в цей міт.

Я ПОВЕРНУСЬ...

І
Я повернусь на древній берег
У край розкішних віншувань...
І мушлю витягну, мов жереб,
Зі хвиль ігристих, мов шампань.
І зрозумію – є щасливі іще місця на цій землі,
Де друзі справді незрадливі,
Тож ти немов серед рідні.
Неначе в космос вийду в море
На катері, що зветься "Лю".
І пригадаю, що учора
Ти знов сказав мені: "Люблю..."
І звідти, з космосу побачу
Пустельний безкінечний пляж...
І зрозумію, що удача
Не обминула нас. А час
До нас був милосердним. Боже,
Я дякую тобі за все.
За вітер, що пройма до дриж,у,
За лазурове небо це,
За фіолет оцих гліциній
І за вогонь оцих теком,
Що, наче військо сарацинів,
Штурмують вперто мій балкон.
І за пекучі хачапурі,
За дзбан вина й духмяність трав,
За слово це – Махінджаурі,
Яке звучить тотожно love.
За те, що ми зі світом в згоді,
З яким єднає нас, мов струм,
Цей берег, що виходить з Поті
І дістає старий Батум.

II

Я повернусь на древні кручі
І зупинюсь, і озирнусь...
Але минуле неминуче
Від мене ні на крок чомусь.
І налетить осінній Відень,
Мов шестикрилий Серафим,
Тому, що ніде правду діти –
Була щаслива в місті цім.
І хвилі Ніцци лазурові
Накотять, мов натхнення шал,
Чи ні, із присмаком любові
Той вечір був, і той причал.
І Брюгге пригадаю... Брюгге
Мережива ті золоті...
Коли приїхала удруге, вже знала
Втретє – на меті.
І у Більбао біла вілла
Ще й досі пам'ятає нас,
Де після спеки ми любили
Послухать в надвечір'ї джаз.
І знову опинюсь в мажорі
Розквітлих сакур. Теренкур
Той простягався неозоро,
Так само, як й палацу мур.
І вірші, вірші, вірші, вірші
У Санкт-Гоарі славна ніч...
І замок понад Рейном вічний,
І море сяючих облич.
А ще Флоренція... О, Боже,
Існує місто на землі,
Яке умить одну спроможне
Тебе піднести на крилі
Своєї слави, духу, сили
Як тільки генії уміли...
О, наших спогадів гіпнози...
Оцей портал чи віртуал,
Неначе запах туберози,
Неначе щастя ареал.

III

Я повернусь в осіннє місто...
Четвертий поверх, ключ – це до...
А потім екзерсис флейтиста –
Оселі затишне тепло.
Усе звучить, усе вітає
Мене з поверненням. Усе
Неначе голубина згряя
Вуркоче й горнеться. Лице
Моє лице в розкішнім люстрі
Не впізнаю. Яка краса!
І люстро, що з часів Прокруста,
Мені всміхнулося: "Яса...!"
І задзвеніла порцеляна
Старого світу передзвін.
І майсенська прекрасна дама
Сказала весело: "Уклін!"
І простягнув до мене руки
Улюблений фотель Кензо.
Він просто потерпав з розлуки:
"Мене залишила пощо?"
А стелажі... О, книги любі...
Їх тисячі – овацій грім...
В якому неті чи ютубі
Про цю родинність розповім.
В провулках серця заблукала
І залишилась назавжди...
Ця ваза голуба з Полтави
І ці волинські вітражі,
І сто дрібничок з Портобелло,
І автентичний ранній Труш,
І справжнє флорентійське чело,
Його знайшли серед калюж
Старого Львова. В місті осінь...
Все рідне – вулиця і дім.
Життя мого різноголося
Звучить, немов хорал у нім.

СПОГАД ПРО КОБУЛЕТІ

Це спогад про лагідний дім,
Про чай на терасі, про агрус,
Про шепіт троянди. У нім

Вчувала я істини лакмус.
Про пісню чи ні рітурнель
Дрозда на горісі кремезнім.
Про Гент, а чи може Брюссель,
Де куплено вазу чудесну.
Про хости... Їх море... Між них
Ховаються жовті лілеї...
А ще центифолія... Гріх
Не бачить красуні цієї.
І гетевський заклик: "Dahin"...
Мені зрозумілий до скону.
Є рацію мудре у нім -
Вітатъ хлорофілу закони.

СПОГАД ПРО БАТУМІ

Вздовж моря парк, немов поема...
Ритм кипарисів брав за душу,
Самшиту аромат і сцена,
І персики в плодах, і груші,
І запах свіжих чебуреків,
І зимний лимонад "Крем-сода",
І правнуки самих абреків,
І тьма курортного народу,
І білий пароплав, як мрево,
Далеко десь, мов у минулім,
І олеандрові дерева,
І ледь п'янке Кінзмараулі.
Хотілося назавжди вивчить,
Як вірш прекрасний, цей маршрут,
Цей шепіт криптомерій вічних,
Й мелодію правічних рут.

ВСІ СВОЇ

Хачапурі з лимонадом
У підвальчику без назви
Їли ми щоранку радо.
Це було "причастя пастви".
Бо ніхто чужий довіку б
Не знайшов сюди дороги.
Всі свої - малі й великі -
У криївочці за рогом.

Піросмані й Параджанов
Прикрашали стіни зали
І було феноменально,
Що роботи ці не вкрали.
І здавалось неймовірним,
Ніби шепіт темно синій,
Що тобі назустріч линуць
Ніжні китиці гліциній.
Турмаліни олеандрів
У вазонах-кам'яницях,
Ніби форзац фоліантів,
Мов тягнулись до десниці.
Ну а потім, з боку Поті
Чи самих садів Давида
Долинала тиха пісня,
Тиха пісня понад світом.

ПРОРОЦТВО ЗБУВАЄТЬСЯ

Це гроно ізабелли у вікні
Прожиті дні нагадує мені.
Махінджаурі. Вілла Сурманідзе...
Як хочеться крізь вічність придивиться,
Побачить стіл, наїдки, дзбан вина...
То молодість була. А де вона?
Куди зникає юності багаття –
Всю ніч не спать і не втрачають завзяття?
А потім в ніч вологу, у п'їтму
Рушать на автах до кордону Чакві.
Співати "Суліко", а про Арагві
Читати вірш і дарувать йому,
Моєму другу за шалений кайф.
А він сміявся і казав: "Стривай!
Попереду усе твоє найкраще!"
І знала я: мене чекає щастя...

РОЗДУМ НА ВЕРШИНІ ГОРИ

Махінджаурі і Батумі –
Це майже поряд, але я
Не брала участі у бумі,
Тусня батумська не моя.
Аджарські передгір'я тішать

Моє єство, кохаюсь в них.
Монастирі рятують грішних,
А море провокує гріх.

СОЛО ТРОЯНДИ

Це соло троянди...
Це трепет, це ніжність,
Це зреченість побуту стовідсоткова...
Овальність, пустельність,
Духмяна величність,
Субтельність і лагідність
Знову і знову...
Це соло троянди...
У присмерку літнім
Вона, наче гостя темного саду.
Врочиста і світла,
Наповнена миттю,
В чеканні чи дива,
А чи зорепаду.
Це соло троянди...
Це голос, це пісня
Солодка до болю...
Це музика ночі...
Ти чуєш? Я чую!
Вже падає листя...
Троянда ж про осінь
І чути не хоче.

СПОГАД ПРО НІЧНУ БУРЮ

Спочатку град, а потім повінь,
А далі космосу огром...
І порятунок – перший промінь,
Ранковий промінь за вікном.
Ніч пролетіла, як шуліка,
І зникла десь, мов хижий птах.
Але наш сад спокійно дихав
І це було, мов добрий знак.
З Хоккайдо прилетів той ранок.
Японський чай нам нагадав,
Як пахнуть гори і отави
В обіймах сосон, квітів, трав.

І у полоні аберацій
Ми довго споглядали світ
Абстракцій та асоціацій,
Що нам нагадував про міт.

КАФЕ "VIOLA"

I

"Ці манкурти, ні нікчеми,
Ці гнилі, продажні схеми –
Бути в Раші, і в Європі –
Дістають мене до щему".
Говорив мій друг з Чикаго,
За вікном звучала Прага.
Затишне, осіннє місто
Посміхалось променисто,
Злотом сипало довкруг,
Мій чудесний добрий друг
Пив Будвайзер безутішно.
Він, на жаль, не був безгрішним,
Та в цю мить ми твердо знали,
Що існує Божа кара.

II

Все унікальне цеї осені –
По-перше, сонячно і тепло,
Неначе липень світить досі,
Неначе літо ще не смеркло.
По-друге, друзі, друзі, друзі
І золота осіння Прага.
Я неодмінно повернуся
І знову під зеленим дахом
Цього кафе в саду чудеснім
Ми зійдемося немов при Крейчі,
І спалахнуть світи небесні,
І заспівають трави й речі,
І вірші, вірші, вірші, вірші
Звучатимуть всю ніч до рана.
Хтось процитує Рамакрішну,
А хтось згадає Талейрана,
А хтось подивиться на мене
Так ніжно, що немає слів,

Й очима скаже: "Ти чудесна!"

III

Це Прага. Я знову щаслива.
Провулок залитий дощем
Тікає від нас косо й криво.
Давай-но його доженем.
Або краще пройдем поволі
Допоки не спала пільма.
Ці древні будинки, як долі,
Людей, котрих з нами нема.
Все знане і все таємниця.
Все вчора і все назавжди.
Все бачу і ніби все сниться.
Сліди, лиш сліди, лиш сліди...

КОД ПЕРЕМОГИ

Коли відчай підступа
Й, наче камінь, давить душу,
Коли хтось в пільмі блука,
Я йому порадить мушу.
У житті все просто. Знай
Всі страждання ілюзорні
Тільки у собі шукай
Корінь зла, той корінь чорний.
А якщо він у тобі,
То зникають всі проблеми.
Вирви корінь і скажи:
Переможемо, проживемо
Без наруги і підлот,
Без брехні і без депресій.
Й зникне зразу чад гризот,
Й віра у душі воскресне!
Що є віра? Це любов.
А любов – цілунок Божий...
Тож повторюй знов і знов:
Подолаємо, переможемо!

КОЛОДІЙ

Ми на Масницю спалюємо минуле.
Це звичай стародавній і прекрасний.

Збираєм сніп з образ, хвороб, напастей,
Святий вогонь і ми про все забули...
Цей психотренінг – практика могутня,
Яка існує кілька тисяч років,
По-справжньому рятує від навроків
І програмує радісне майбутнє.
І весь психоаналіз – ця полова,
Що світ трима, мов наркота, на гаку –
Це бізнес чорний, бізнес переляку,
Людська біда – гірка його основа.
Спаліть макулатуру шахраїв
Сьогодні на святім вогні веснянім.
Масниця йде – святкуйте її з нами
І дослухайте тільки Божий спів.

НІЧНА ВІЗІЯ

Я входжу в ніч як у легенду...
Точніш, спостерігаю місто
З вікна готелю. Монументи,
Палаци, площі. Все врочисто
І лагідно. Переді мною
Ця релаксивна панорама
Немов нагадує, що воєн
Цей край не знав і міста брама
Була відчинена віками.
Тож пригадала Україну,
Яка не знала ні хвилини
Ні спокою, ані могуті...
Навали, поділи, розколи
І воєн випалене поле
Від Ярослава аж до Крутів
І далі, далі, далі, далі...
Всі історичні скрижалі
Якесь суцільне гвалтування,
Чи епідемії роздору, чи зради
Слід на мудрих чолах,
Чи злота, злота прилипання...
Так що ж, братове, чи не час
Пекельну круговерть спинити?
Любов'ю землю цю зігріти
Й вона повернеться до Вас.

Місто не спало. Вдалині
Чудесна музика звучала
І лайнер десь біля причалу
Святкові запалив вогні.

РОЗДУМИ У ФРАЙБУРЗІ

У Фрайбурзі дощ. Живописна картина.
Плащі й парасольки, мов множать вітрини.
Згортають базар, прибирають лотки,
Тікають в кафе продавці залюбки.
І вся ця юрма, ніби театр на долоні,
Смугасті намети, намети червоні,
Між ними туристів веселий потік.
На площі соборній і гамір, і сміх.
А ми в ресторані, побіля потічку
Смакуєм форель, попиваєм водичку
Й життя споглядаєм, неначе спектакль.
Оскільки... Тому що... Утім... Позаяк...
І знову... І знову... І знову... І знову...
Пригадуєм зірку оту полинову...
Рве душу і досі питання: "Чому?
Біда за бідую... З пітьми у пітьму?"

ДІАЛОГ НА БЕРЕЗІ МОРЯ

І він сказав: "Адреналін – рушій прогресу!
Тобі не зрозуміти це, ти ж поетеса.
Нізащо не стрибнула б ти зі скелі в море
У шторм, коли, повір мені, хвилі, мов гори".
І я сказала: "Друже мій, усе можливо.
Цей світ і ми, і кожен день – суцільне диво!
Попри мерзоту, зради, гидь – ми виживаєм!
Оце про мій адреналін – тобі навзаєм".

ЦЕ ТАЇНА

Він був могутній, наче Рим,
І, наче Рим, дійшов до скону.
Епоха, що пішла за ним,
Була від кривиці солона.
Чи не абсурд, коли один
Вирішує буття мільйонів?
Що це – таємний часу пін,

А чи стратегія масонів?

PURIFICATION

Хто порахує нам гріхи земні? –
Мене спитав юнак у iGarage,
Де я ремонтувала свій "вінтаж"
І раптом, мов летять прожиті дні,
Вдивляюся... Поділись десь гріхи...
Суцільний позитив... Так ніби brush
Пройшлася по роках. І злий кураж
Умить зняла, неначе реп'яхи
Над берегами вічної ріки.

CHERCHER L'ARGENT

Ну що за день!
Він вивів з лабіринту
Моїх наївних міфів і фантомів.
Понесло їх за течією Інда,
Розвіяло вітрами комогоній.
Все ясно, мов на піку Евереста:
Chercher l'argent* –
Це суть усіх протестів.

ЕКЗИСТЕНЦІЯ

Це не людина – це колайдер!
Як личить лицарство мужчині!
Не був ніколи в аут-сайті...
І завжди був лиш на вершині.
Та раптом смерть у сорок років.
Париж ридав і я ридала.
Життя абсурдне і жорстоке...
Камю і Сартр про це писали,
Та ми не вірили зухвало...

БЕЗ СЕНТИМЕНТІВ

Чому таким тверезим погляд став,
Мов промінь Пулюя. Чому безжально
Я бачу в людях всі пороки й тайни
І чуюсь, ніби на одній з вистав,
Де грають вкрай погано. Боже мій,
Це – театр, це – вертеп, це – лицедійство.

Великий Вільям був правий – крутість –
Єдиний спосіб виграти свій бій.

VOX POPULI

"Коли вже будуть квоти,
Щоб справжні патріоти
Заходили до влади?
Що нічого сказати?" –
Спитав мене учора
Мій друг Георгій, Жора...
А вечір був духмяний,
Горіли тьмяно канни
І цілий "ліс" майорів
Здавався неозорим.
Гуляли спаніелі
Та мудрі чау-чау
І все було в цьому парку
Погідне й величаве.
Та знали всі – від Жори
Аж до отих настурцій
Покора – непокора:
Ми живемо у дурці.

ЕТЮД З НАТУРИ

Ми зустрічаємо часи Армагеддону...
Зникає совість, честь – нема закону.
Неначе зграя пацюків, жеруть усюди
Не вороги – лише свої, свої іуди.
Так, золоченого тільця
На всіх не стане,
Тому гонитва й боротьба
З ночі до рана.
Змітають все з лиця землі оці потвори,
Яких ми влада нарекли,
Собі на горе.

PERPETUM MOBILE

Життя – коротке, розум – смертний,
А досвід – слід водою стертий.
Історія – ілюзіон.
І тільки пристрасті одвічні,

Рушійна сила катаклічна,
Perpetum mobile спокон.

ТРАНСАВАНГАРД

"Трансавангард - це що таке?" - спитала
Мене сусідка, котру Майя звали.
Я здивувалась - звідки у сусідки,
Яка готує день і ніч наїдки,
До вищих сфер здоровий інтерес.
Це безперечно в розвитку прогрес!
І я відповіла: красуне Майє,
Ось ти сидиш, а поруч я - літаю...
Трансавангард - не тайна і не міт.
Це просто підсвідомості політ.

ПРО ГЕДОНІЗМ

В безсмертя духу Епікур не вірив...
Казав - душа не відліта у вирій,
А просто розкладається на атоми.
І сперечався з учнями завзятими,
Мовляв лиш тут, на цій землі і Пекло, й Рай,
Тому живи на повну і кохай!

РОДОС

Теплий, південний, такий еротичний
Вітер сироко цілує обличчя.
Невтомний, жаждивий, ніким нежданий
Він весь вібрує неначе мембрана.
Гортає блокнот на шезлонзі забутий,
Кличе кудись, де законів не буде,
Чимось хвилює, чимось лякає
І різну нечисть з дороги змитає.
Сотні енергій, тисячі сил —
Вітер сироко, бог легкокрил!

ПОДЯКА

Подякуєм Господу палко і щиро
За те, що він є, отже, є у нас віра.
За ранок оцей, золотий від форзицій,
За те, що з тобою йдемо розговіться,
За тих, що прослухали вранішню месу,

За білий бузок у вікні Мерседесу,
За все, що лишається світлим й нетлінним,
За діточок наших, за доньку і сина,
А ще за дрібниці, а ще за дурниці,
За кави ковток, за шампань, що іскриться,
За усмішки всіх дорогих, найрідніших,
А ще за натхнення і творчості тишу,
За ритми фокстроту, парфуми Карт'є,
За те, що нам є за що дякувать, є!

ПОВЕРНЕННЯ

Куди пливемо́ у човні голубому?
Додому вертаєм, кохана, додому.
А хто нас зустріне на ріднім порозі?
На ріднім порозі зустріне нас осінь.
Так це наш останній притулок по мандрах?
Так, дім і тераса, і кущ олеандра.
Кінець марнославному змаганням й гонитвам.
Перо на столі, а на серці молитва...

МЕДИТАТИВНІ СОНЕТИ

I

Ми пірнаєм в життя, наче в море,
В лазурові глибини морські.
Захлинаємось, губимось, втім
Впливаєм на берег просторий.
Де прослалася путь неозора,
Де прописані всі наші дні –
Юність, зрілість і старість,
А втім, там нема маяків автодору.
І збувається доля твоя...
В когось темна, а в когось сія,
Наче світла зоря над вертепом.
Все вирішують на небесах,
Хтось правдивий хробак, а хтось птах,
Але дещо залежить й від тебе!

II

Вже третій день ідуть сніги...
Різдво засипане снігами...

Ніби відкрив небесну браму
Господь, що дивиться згори.
В звичайнім явищі юги
Є смисл таємний. То бинтами
І спокоєм лікує рани
Господній надих навкруги.
І я не в силах вийти з дому,
Долаючи печаль і втому,
Новенький зошит розгорну,
Немов якусь нову дорогу
В світи незнані. Ні, до Бога...
І знов молитимусь йому.

III

Я перечитую Боккаччо...
Це велет з велетів, але
Не жив ні в замку, ні в пале.
Достойний клірик був неначе.
Та серце жадібне юначе
Диктує правило своє –
Любить допоки сила є,
Пірнати в шал нічних побачень.
І народивсь "Декамерон"...
"Гептамерон" й "Пентамерон"
Уже відвідали цей світ.
Проте нікому не судилось
Ніби піднятися на крилас
Й створить не просто твір, а міт.

IV

У венеційських гондольєрів
Сьогодні був жахливий день.
Дощ, як з відра, тож ні пісень,
Ні любих дам, ні кавалерів.
Покриті мрякою пленери...
З вітрини спогляда Монтень
Цю вуличку, де нітелень...
В очікуванні прімавери.
О, це мій час і це мій вибір!
Венеція – коштовний витвір –
Тепер моя, моя, моя...

Пірнаю у провулок сонний
І місто, наче юна донна,
Гідальго двері відчиня.

V

Філософія – мабуть зажура...
І порт'єр золотий оксамит,
І стелаж, вік якого сто літ,
І старих фоліантів фактура,
І Платон, і Монтень, і Камю,
І Конфуцій, Конфуцій, Конфуцій,
І Вольтер у сріблястій перуці,
Словом, ті, кого ревно люблю.
Хтось навчає порядку, а хтось
Нас навчає пірнати у глибини,
Хтось підкорює світлі вершини,
Ну а хтось сумніватись, бо щось
Не вдається ніяк досягти
Щастя, радості й доброти.

VI

Не забувай про Україну,
Молю Всевишнього Отця.
Земля благословенна ця
Боголюбива, благочинна.
Це, справді, сонячна дитина
У батька нашого. Кінця
Не знає працелюбність ця,
Що осяває кожну днину.
Пошли прозріння, любий Отче,
Усім, кого злий дух зурочив.
Відтак народу силу дай
Постать могутньо і красиво,
Щоб спромогтись на справжнє диво,
Якого вартий бо наш край.

VII

Ну як до цього звикнуть, підкажіть?
Як пояснити Хроноса причуди?
Дитинство, юність, молодість – це мить.
Прекрасна мить. А далі старість буде

Подібна на безвихідь, ніби кліть,
З якої шлях один – кудись в нікуди.
Зів'яне лист найвищих верховіть
І шлях, а чи святенництва, чи блуду
Однаково кінчається завжди...
Й ніхто не скаже: "Зачекай, зажди".
Душі безгрішній, золотій людині.
Ніхто не захистить від небуття.
Вітай пітьму! Не буде вороття!
Та є сонет, що написала нині.

VIII

І день розкинувся неозоро...
Останній день у цім краю,
Якому шану віддаю,
Який люблю. Осінні гори
Звучать, мов золоті валторни.
Я мить оцю боготворю
І палко дякую життю
За цю хвилину неповторну.
О Грузіє! Твоя краса
У золоті лісів правічних,
Мов осяває небеса.
І мудрість приписів одвічних,
І моря далечінь велична,
Й терпке вино й жива сльоза.

IX

Час Водоля – процвітання час!
Астрологи нам прогнозують спокій.
Це значить війни не здолають нас,
Ми переможемо у борні жорстокій.
І ніжний бог поезії Пегас
Засвітиться на пагорбі високім
Й божественна гармонія ураз
У Києві зупинить свої кроки.
Бадьорі сподівання на грядуще...
Воно завжди прекрасніше ніж суще...
Воно, що не кажіть, гартує віру.
Тож казка про щедроти Водоля
Хай нас своєю правдою зітріє

І окропить росою нашу ліру.

X

Прекрасне тіло, торс, мов кипарис.
Смага південна, голос молодий.
Ну хто сказав, що вже дорога вниз,
Що слід згортати радостей сувій.
А це тепло, що огорта мене –
Це попелище старості? О, ні!
Енергія нездійснених ідей
Наповнює по вінця наші дні.
І так приємно вкотре розуміть
Під небом цим, у вирі лихоліть,
Що Божа милість нас не відпустила.
І дякувать, і дякувать Отцю
За все прожите й за хвилину цю,
Що доля, як дарунок, зупинила.

XI

Тепер ми братство, а не просто друзі.
Ми проросли, мов сад, ми ті, що поруч.
Нема між нас ні здирців, ані покруч.
Ми півстоліття прожили в задусі
Серед сексотів, що клялись лакузі
У вірності. Між гіді і між зрад.
Пройшли, мов крізь вогонь, радянський чад.
Я бути літописцем не беруся,
Але й забути все не маю сил.
Так, це життя і обкарнання крил
У нім процес звичайний, традиційний:
Одні летять, одні сидять в багні...
Було і є, і буде. Тож мені
Згори так добре видно триб подвійний.

XII

З роками починаєш цінувать
Прихильність Божу – поцілунок долі.
Не поспішаєш... Маєш час поволі
Вдивлятися у вічну благодать
Стебла, що починає квітувать,
Чи досягання соняхів у полі,

А чи зимові липи сивочолі
З вікна вітати і спостерігать.
А нині осінь. Боже, в котрий раз
У Халеп'ї сади позолотіли.
І вранішній туман бузково-білий,
І на Дніпрі поскрипує баркас,
Бразильська кава в турці закипає...
Життя прекрасне і воно триває.

XIII

Пташиний профіль Анни на стіні...
В цім щось сумне, а може, мелодрамне,
Романсово, а може, Іоанно
Живеться вам у вашому гнізді.
Комфорт душі, а на столі Рокфор,
Ампірна шафа стогне кришталево,
Ви в чорній сукні – мева, королева –
П'єте Кагор, неначе власну кров.
Ви кажете: "Морози. От біда..."
Ви кажете: "Басьо... Сковорода..."
Нервово трішки, а можливо, сито.
Не чую, не прискіплюсь. Сльота...
Зникає все, лишається лиш та,
Що при столі з пером супроти світу.

XIV

А що є безкорислива любов?
І чи вона існує в цьому світі.
Де все і всі користю оповиті
Як не крути, вона серед основ
Буття земного. Дивно це, але
Ми існування іншого не знаєм.
Тому до неба відстань не здолаєм,
Не опануємо Вчення Святе.
Писала я й дивилася на сад,
Який палав у квітах обважнілих.
А може це буяння – наші крила,
Природи безкорисливість – наш скарб!
Ці яблука і ці пахучі дині,
І білі хмари, хмари лебедині.

XV

Про це колись писав Акутагава:
Хай рівновага й тільки рівновага
Керує світом. Бо інакше прахом
Ми станемо. Тож не здобудем слави.
Та бачимо - це безнадійна справа
Приборкать пристрасть скнари і гонитви.
Мир і війна. Війна і мир - палітра
Земних змагань безумних і зухвалих.
Знов у вогні прекрасна Україна.
Знов найміцніші і найкращі гинуть,
Рятуючи свій край і наші душі.
Вір, Україна в цій борні повстане
Могутня, і єдина, і кохана...
Як вірю я, тому що вірить мушу.

XVI

І він сказав: "Життя - це мушля..."
У ній перлина. Не беруся
Сказать у котрій. Це секрет,
Який не виповість поет.
Вона сказала: "Я все знаю,
Але секрет цей дорогий
Від Вас назаєм приховую,
Він буде мій і тільки мій".
Я дослухала світський лепет
І думала в цей час про тебе.
Мое життя - це ти, це ти.
Сідало сонце десь за море...
Азалії тікали в гори...
І це був світ без суєти.

XVII

На Спаса все було як і годиться...
Земля прогріта дихала теплом,
І очі милувалися зелом,
І серце у молитві, ніби птиця,
Сягало неба і могло дивиться
На світ оцей, на річку, на паром,
На Дівич-гору, що своїм крилом,
Мов пригортала гарну молодицю.

Скінчилось літо, – запитала я,
О так, о, так – відповіла земля.
Я ластівочій зграї побажала:
Нехай щастить, точніше, bon voyage*...
Життєвий шлях і мій, і твій, і наш
Так схожий на очікування залу.

RETRO MELANCHOLIC

Пам'яті Григорія Гавриленка

* * *

Я пригадала той маршрут раптовий...
Це був трамвай. Ні, спершу було слово.
Ти запросив люб'язно до гостини.
Я спогадом у вчора знову лину
І бачу ліс на березі затоки,
А на піску сліди, ні, краще кроки,
Бо це ішли назустріч два життя,
Що у житті шукали опертя.
А може просто стрілись на межі
Звичайні перехожі, тож чужі...
Але тоді, в той світлий день весняний
Все набувало смислів досконалих...
Я бачила якийсь таємний код
У формі хмар, у зграї ластівок...
Будинок твій був білий, ніби лайнер,
А отже ніц, не схожий на звичайні
Будівлі, що стояли доовкруз...
Чимдалі серце билось чимдуж,
Світ просто сяяв і звучав, мов спів
Чи янголів, а чи прекрасних дів.
І трепет цей в очікуванні дива
Незаперечно свідчив – я щаслива!
О, друже мій, о майстре незабутній,
Ти пам'ятаєш, це було у грудні –
Блакитний сніг просипався з небес
Неждано, мов найбільше із чудес,
Бо ти сказав: "То добрий знак, панове!"
І це було насправді віще слово.
Вродливий рік на нас чекав і ми
Геть не відчули лютої зими.
Наш парк прозорий був безмовно білий.

Вечірні ліхтарі удень горіли
Й старих платанів грецька колонада
Всіх зустрічала стримано і радо.
Неначе чули ці дерева давні
Слова урочі, ні, слова прощальні.
Бо мій сусід пан Айзік Айзенштад
Колись казав, що це прощання сад.
А ще була та незабутня осінь...
Вона існує на картині досі,
Що ти мені тоді подарував –
Злотаві верби, озеро чи став,
Ледь сонце пробивається крізь віти,
Іще хвилина й буде сутеніти.
"Так і життя зненацька сутеніє, –
Промовив ти, – але жива надія,
Що з нами це не трапиться ніколи".
Злотаві верби, озеро і поле...
Гортаєм сторінки прожитих днів...
Колись програв, ну а колись – любив,
Шукав, губив, знаходив, кайфував...
Злотаві верби, озеро чи став.

ПАРАДЖАНОВ

Був генієм... Митцем від Бога.
Самотності не визнавав.
Стікались до його порогу
Усі, кого любив і знав.
Цей Вавілон, цей театр, це дійство
Вражало і потрясало всіх.
Тут не було олжі й крутійства,
Талант палав лиш для своїх.
А потім фільми... фільми... фільми...
Вони прекрасні! Та душа,
Його душа, як ув обіймах,
Лишилась в друзях і віршах.
Тому що ми, лиш ми і тільки
Були і свідками прозрінь,
І тими, хто це світло зірки
Від поколінь до поколінь
Ніс і доніс, і передав
Світу людей, дерев і трав.

ПОРТРЕТ У БІЛОМУ

Пам'яті Віктора Зарецького

I

Я тричі позувала вам,
Я тричі вас любила.
Майстерня, гамір, та-ра-рам,
І крила, крила, крила.
На тепле світло у вікні,
Аж легко, як згадаю,
Мов з піднебесся, з вишини
Злітались птаства зграї.
Всі генії, всі диваки,
Всі мали по Дантесу,
В кишнях тільки мідяки.
Поети й поетеси...
Між задавак-заводіак
Були ви жрець безсоння,
Мов зодіаку добрий знак,
Мов золотавий сонях.
Ось три портрети на стіні:
Сімнадцять, сорок, тридцять,
Три квітки ніжні і сумні,
Три жінки, три зірничі.
Невже ця пава у бузках,
З метеликом на лікті
Пере білизну (просто жах!)
І тре долівку віхтем?
Я тричі позувала вам,
Народжувалась тричі.
Майстерня, гамір, тах-ра-рам...
То був не дім, а світлий храм,
Миттевості величні.

II

Цей чоловік, що схожий на апостола,
Мені всміхнувся віддано і просто.
Мовляв, віднині і довіку – твій.
А може, то здалось мені. Не знаю,
Та поряд з ним душею спочиваю
В його саду на лаві голубій.
Вже третій день він пише мій портрет.

Я - в білому між золотих тенет,
В ногах у мене півники бузкові.
- Ти - український Клімт! - жартую я.
- О ні, о ні, то вигадка чиясь,
Любить жінок - це радше голос крові.
Я згодна з ним. Любов - то Божий дар,
Дорога, що веде нас на вівтар
Пречистих дум, високого горіння.
Без неї меркне все й втрачає сенс,
Вона підносить душу до небес,
А на землі ж бо є вінцем творіння.
Сідає сонце. Гасне виноград,
Що обвива старий паркан. І сад
Поволі огорта вечірня сутінь.
Ти миєш пензлі, пахне молочай.
Не залишай, побудь, о постривай,
Прекрасна мить, легка і незабутня.

III

Ніжний шепіт, вітру легіт,
О, який солодкий гріх.
Я ступила нині втретє
І востаннє на поріг,
На поріг твоєї хати,
Що біліє у бузках.
Я не годна розказати
Про оцей солодкий страх.
Обступила нас розлука,
Ніби військо, - звідусіль.
Я не бачитиму друга,
О, який солодкий біль.
Але поки, але поки,
Ох, солодкий цей одчай.
Ти всміхнувся яснооко:
"Не забудь мене, вертай!"
Повернулась мов у Мекку.
Дім порожній, голий сад.
Де ж товариш мій? "Далеко.
Не повернеться назад", -
Відказав холодний голос,
Що лунав із висоти.

Я з розлукою боролась,
Прагла віднайти сліди.
Потім стишилась, а потім
Зрозуміла, що душа,
Виринаючись із плоті,
В путь прийдешню вируша.
Тиха осінь бродить в полі,
Ніч, як марево, легка,
І горять, як очі, зорі.
І тече, мов час, ріка.

СКОРИК

"Ти чуєш музику? Це Скорик.
Я бачила його учора.
Він каву пив у тій кав'ярні,
Що зветься "Віденська". Та марні
Ці спроби Відень відродити
На львівських почорнілих плитах".
Сказала подруга мені,
Яка живе на чужині.
Та музика летіла далі...
Понад вокзали і шпиталі,
Собори, замки, телевежі...
Вона летіла у безмежжя...
А ми лишились гомоніти
На почорнілих львівських плитах.

СПОГАД

Пам'яті Миколи Компанця
Ви малювали мій портрет
І Вам було за тридцять.
Французький плащ, кашне, берет –
Художник, як годиться.
У Вас закохані були
Усі студентки Ваші
Й це зрозуміло, бо цвіли
Тюльпани переважно
На клумбах Києва. Весна
Вже панувала в місті,
А значить надійшла пора
Кохання з першим листям.

Ви малювали мій портрет
І легко, і натхненно:
Фотель, канапа і буфет,
В якому достеменно
Жив антикварний добрий гном
З крихкої порцеляни,
Що, звісно, під своїм кутом
Спостерігав за нами.
І бачив: люди молоді
До щему романтичні
Читають вірші, вірші і
Якісь вони незвичні.
Ні поцілунків, ні признань,
А тільки вірші й вірші...
Час наших творчих починань
І сподівань найбільших
Не кривдив нас, ми відбулись,
Ми захистили світло.
Наївні ми були колись,
Та в нас тоді розквітло
Бажання вірити в добро,
Служить мистецтву вічно,
Любить Архипенка й Міро,
А надто – все класичне.
Ви малювали мій портрет
І я на нім прекрасна!
Немов спинився часу лет
І все те позачасно,
Так ніби вічності пісок
Тримаємо у жмені,
А отже – віра у добро
Й мистецтво незнищенні!

СОЛОМОН МАВ РАЦІЮ
Перечитала Каландадзе
І погортала Колдуелла
У затінку старих акацій,
Під ностальгічні звуки чело.
Готуємо ремонт на дачі,
Перебираємо архіви.
Й вертає молодість неначе

І безтурботна, і щаслива.
Які листи тоді писались!
Що за високий стиль поштивий.
Альбоми, книги купувались
І кожна з них – маленьке диво.
Листівки і засохлі квіти,
Буклети, фотки, талісмани.
Ми вміли, справді, спрагло жити,
Нас обминали всі омани.
О, милі юності пенати,
О, творчості святе горіння!
Життя минало ніби свято
З небесного благословіння.
Пожовклі сторінки гортаю.
Солодкий сум, а чи солоний.
Мине і це... Усе минає...
Повторюю за Соломоном.

ART NUVO

Флакони від Лалік
(Це щось феноменальне!)
Приніс їх чоловік,
Немов зі Задзеркалля.
Він був, як Пуаро,
Безумно елегантним...
І заціпка його
Горіла діамантом.
Минуло все... Париж
І чоловік вродливий...
Залишився Лалік
А поряд – я щаслива!

О, МУЗИКО, ЖАГО НЕСТЕРПНА...

І замок, й Моцарт, і рояль
Нагадують про Roual,
Про легендарних королів...
Хтось помирав, а хтось любив
У стінах цих, на цій землі,
Що ніби тане ув імлі
Століть минулих кимсь прожитих,
Неначе в тайну оповитих.

Замовк рояль, припини оркестр
І возсіяло все окрес...
О, музико, жаго нестерпна,
Ти робиш мент оцей безсмертним.

ПЕТРАРКА

Ти світлий, ніби сніг безвинний,
Ти світиш, мов далекий храм.
Творю подяку вечорам,
Коли твій вірш, як відзвук гімну,
І урочисто, і нестримно
Співає про прекрасних дам.
То ніжність посилає нам
Привіт, що з вічності долинув.

СМІШНИЙ СЕЙ СВІТ!

"Смішний сей світ!" – так розпочав сонет
Іван Франко у молодечі роки.
Світ був підступним, темним і жорстоким –
Чому ж смішним назвав його поет?
Мабуть, тому, що серед всіх прикмет
Поетові найбільше впала в око
Абсурдність на усі чотири боки
"у тій погоні до незвісних мет".

САМОТНІСТЬ

Пам'яті Макса Гельмана
Він поливав ансельму,
Дивився у вікно.
І думав: "Скульптор Гельман
Потрібен все одно".
Вже не було Марусі,
Коханої жони.
Вже не дзвонили друзі –
Приходили у сни.
А він вставляв щоранку,
Голився так, як звик,
І відхиляв фіранку,
Цей дивний чоловік.
Ні грілок, ні компресів
Не визнавав достоту.

Ліпив він поетесу
І вірив лиш в роботу.
А поетеса зранку
Спішила до майстерні:
Відхилена фіранка,
Розкриті навстіж двері.
І милий, в теплій блузі,
Бо сирість у підвалі,
Він говорив: "Клянуся,
Вас янголи прислали".
Як все давно минуло,
Неначе й не було.
Якби не ця зажура,
Не це в душі тепло.

НОСТАЛЬГІЧНИЙ НОКТЮРН

Отут, під горою, на теплій терасі
Збиралися ми, мов на синім баркасі.
Поети, художники і музиканти,
І та, що ходила завжди "на пуантах",
І та, що любила нас наче дітей.
Тож бачу картину – Вона і Монтень
У білім фотелі під пишним горіхом
Графиня Матернус. Існує, мов диха.
Так легко й природно, так сонячно й радо.
Троянди, фонтан і сири з виноградом,
Смачнюще вино і старий далматін...
Це був її триб, наче вічності плин.
Згадаю, всміхнусь... Це було чи наснилось...
Концерти в саду... Коли небо світилось
Від звуків могутніх Бетховена й Брамса.
А потім до ранку шампань і фугаси.
Як нам смакувало її ноу-хау –
Фугаси й шампань, витребенька зухвала.
Всміхнусь і згадаю, як ти мене вивів
На місячну стежку у темній долині.
Летіла мелодія, ніжна й прозора...
Із небом зливались дерева і гори.
І якось урочо в казковім Шварцвальді
Звучав неймовірний і вічний Вівальді...
А я, наче вірш геніальний, ту мить

Завчала напам'ять, аби повторить
Або прокрутити, неначе кіно,
Те щастя, що Богом було нам дано.

ЙОНЕСКО МАВ РАЦІЮ

Клекоче час чи ні – курличе,
Чи чвалом розсіка межу.
Зникають дорогі обличчя...
По споришу, по споришу
Кудись... Чи десь... Відходять друзі...
Як розумію я Йонеско!
Життя – абсурд! Коктейль чи смузі...
Якщо на все дивитись чесно.

ВІРТЕ ПОЕТАМ

Ну що є вірш, як не гіпноз?
Він вас гіпнотизує,
Немов сирени спів чи щось,
Що не існує всує.
Ідея, тема – це абсурд.
Правдивий вірш як мантра.
Для кого він – не в тому суть.
Суть в тім, що буде завтра.
Адже збуваються рядки...
Оті рядки пророчі
Через роки, через віки
З'являються на очі
Тим, хто про них
Не знав й не чув...
Поетові прозріння,
Немов енергетичний струм
В майбутніх поколіннях.

* * *

Півроку ні рядочка,
Ані слова.
Мовчить душа. Вона сумна й сувора,
Чи перебува у летаргічному сні.
А може під крилом цієї тиші
Вона росте, мов древо, вище й вище,
Щоб вибухнуть плодами восени.

* * *

Поезія - це трепет,
Це пристрасті вогонь,
Взаємності потреба
І теплоти долонь.

ДУМАЮ ПРО КАВАБАТУ
В ту осінь я була крилата,
Була щаслива, мов у сні,
Бо Ясунарі Кавабата
Ніби на білому коні
В студентські будні увірвався...
І все сторчма, і хтозна як...
День починався і не кінчався...
І тільки ох, і тільки ах...

ЛІТНІЙ МИКОЛА. НАДВЕЧІР'Я
Ти поруч десь. Твоя присутність
Немов оцей легкий туман,
В якому буднів многотрудність
Бере поезія у бран.
Ніщо не важить... Тільки рима...
Ота банальна - кров, любов...
Правда душі несповідима.
Є в ній енергія основ.
Не просто вічності - безсмертя...
Коли, не знаю в котрій раз,
Знов оживають знаки стерті
І промовляють знов до нас.

ЧАС "Ч"
Час "Ч" неждано наступає...
Ще вчора - суєта, тусня...
А нині знаєш, що немає
Якогось іншого буття
Окрім пера й листа паперу,
Окрім осяяння душі...
Ніби вступаєш в іншу еру,
Де тільки правда і вірші!

ВІЧНИЙ ДУХ

* * *

Зима була важка:
Морози і сніги
Упали на дахи,
Мости і береги.
У синьожилах кров
Завмерла чи застигла,
Зима була важка,
Без сонячного світла.
Без жартів і розваг,
Вечірок і концертів,
Здавалось, злющий маг
Всім нам бажає смерті.
Бо вийти за поріг -
Це значило потрапить
У світ нежданих бід,
Де ризик технократій
Вже й не такий значний
(А от бурульки з даху)...
Дивитися на них
Я не могла без жаху.
І віщував прогноз
Замети і завії.
Мороз, мороз, мороз.
Без жодної надії.
І все-таки весна
Прийшла, ні прилетіла,
Мов янгол голубий,
Голубка сизокрила.
І спалахнув каштан
Суцвіттям полум'яним,
І засіяв бузок
Бузково і духмяно.
І змучена душа
Наповнилась снагою
Неначе небеса
Говорять ізі мною.

* * *

Вночі, коли погас овал вікна,
Я вийшла на балкон. Іще весна

Була далеко, а прогноз невтішний
Не радував і закликав чекать.
Мовляв, ось-ось і Божа благодать
Зійде з небес на землю нашу грішну.
Я підняла обличчя до небес
Й подумала: а може вищий сенс
Людського існування у чеканні?
Чеканні свята, дива, забуття,
Любові плоду з дерева життя,
Й очікуванні подиху останнього.

* * *

Акація в цвіту...
Казковий аромат
Пливе над садом,
Ні, пливе над світом.
Мине весна...
Настане красне літо.
А далі – листопад і снігопад...
Та спогад про оцей весняний сад
Буде звучать
І зігривать, й світити.

* * *

Мабуть гріх гуляє Києвом.
Відчуваю у повітрі
І солодкий, й трохи змієвий
Трунок у квітучім вітті.
Ах весна! Вже все описано,
Все оспівано стократ.
Та ніхто цього не визнає,
Буде знову віршопад.

* * *

Жасмин і липи, липи і жасмин...
І неземного аромату плин
Після дощу у стародавнім місті.
Алеї в надвечір'ї золоті,
Дзвіниці, вежі, пагорби святі,
І помисли, піднесені і чисті.

* * *

І кожна весна чудотворна, мов Бог,
І кожна зима наче маг – гіпнотична,
І ніжність весняна, і осінь велична...
Та в часі між ними, на жаль, тільки крок.

* * *

Все зацвіло. Ні – забуяло!
У світі більше світла стало.
Я вийшла в сад і зацімівала,
Бо лопотіли білі крила
Старезних яблунь.
Це весна!
Скінчилася пора сумна
Морозів, і сльоти, і бруду...
Прийшла весна! Збулося чудо!

* * *

Цвітіння мить, кохання мить, мить щастя.
А решта? Це турботи і напасті.
Суцільна проза чи експеримент.
Що ж в цій житті нас міцно так тримає?
Не хочемо ні пекла, ані раю,
Аби продовжить день свій хоч на мент.

* * *

Ні, не спроможуться вуста
Назвати диво дивом.
Так, знов любов й знову весна,
Неждана і вродлива!

* * *

Я вікно відчинила. Світала весна.
Ранку мрево рожеве. Дерев білизна.
Прохолодного саду чи шелест, чи сміх
Залетів у кімнату й застиг.

* * *

Сусідство бузини було, мов енерджайзер...
Крок, другий і єство наповнив аромат.
І я її молю: "Не гасни, протримайся!"

Та диво це зника, як у мережах чат.

* * *

І кожний вечір – соло бузини...
Це час її, точніш, її highlight.
Світ пахне бузиною. Тож вітай
Ці ферамони! Гіпнотичні сни
Їх супроводять. Спробуй, поясни
Це диво, цю субстанцію, дивак...
Світ пахне бузиною, позаяк
Надходить час для сола бузини.

* * *

Коли геліотроп у Всесвіт посилає
Чудесний аромат, неначе спомин раю.
Коли гліциній блюз, як море, темно синій,
Звучить удалині, в долині й на вершині,
Коли твоя рука стиска кермо червоне,
Й дорога нас веде у гір зелене лоно...
Все це довкруз, усе і цілий світ –
"pro domo".

* * *

Півонії невдовзі зацвітуть.
А півники (як шкода) відцвітають.
Каштани у цвіту –
Сама можуть,
А липа у цвіту,
Мов древо з раю.
І кожен крок
Назустріч цій красі,
І кожна мить
Прекрасна й неповторна,
І нота у душі
Така мажорна,
Така безхмарна
Радість на душі.

* * *

Я іду, мов приймаю парад,
Цього війська у строях зелених.

Воно дивиться радо на мене
І бадьоро гукає: "Віват!"
Ця нестишена пристрасть весни
Розбудила у серці свободу.
Чую збудливий голос природи:
"Возлюби, забажай, пригорни!"
Парк за ніч став подібним на сад,
Райський сад у ранковім серпанку.
Той серпанок бува тільки зранку,
Мов злото-срібlistий оклад
До ікони, чий смисл – Вічний Дух,
Що пронизує сутність живого
Тіла, дерева, квіту малого.
Хай живуть і спориш, і лопух!

ПРО ЛЮБОВ

I
О, як про це умів Шекспір –
Детально, ніжно, у нюансах...
Про те, хто і за що любив
Описано в сонетах й стансах.
І Бродський так про це писав,
Що легко Нобеля отримав,
Про ту, яку повік кохав
І ледь з кохання не загинув.
Одвічна тема... Не берусь
Її наповнити свіжим смислом.
Цей вірш присвячую комусь,
Комусь на лівім бжезі Вісли.

II
Ось ми залишились удвох...
Лише удвох на цілий світ.
І знаю я – так хоче Бог,
І знаєш ти, що цей політ
Тепер не стримать, не спинить...
Все зникло... Тільки ти і я...
Ні сенсів, ні прожитих літ –
Лише любові течія.

III

Дивлюсь на тебе
Ти - прекрасний...
Люблю твій голос,
Погляд твій
Й твою появу своєчасну
Колись на вулиці моїй.

СПОГАД ПРО НЕМОЖЛИВЕ

Цей вечір кольорів Матісса,
І ці оливкові алеї,
І вілла ув обіймах бризу,
А ще рожеві Піренеї -
Усе нагадувало літо,
Безумне літо, Гібралтар
І білий храм для Афродіти,
І в нім зруйнований вітар.
І протяг вічності і вітер,
І ніч, неначе мед густу,
Й сліди віків у ритмах літер,
І височінь, і висоту.
Чи це була любов?
Не знаю...
Скоріш над прірвою стрибок,
Коли здавалося до раю
Один лиш крок. Єдиний крок!

А ЩО ТАКЕ ЛЮБОВ?

А що таке любов? Це сплеск гормонів.
Стріла не в серці, а у спраглім лоні.
Сама фізіологія, не більш.
І ми всесильні, на усе спроможні
Лише цим сплеском керувати не можемо,
Ні викликати, ні вгамувати той дріж.

ГОЛОСИ ВЕНЕЦІЇ

Ти чуєш альбу? Це для мене
Співа стрункий гонфалоньєр.
Кохання те було шалене
Й воно існує дотепер,
у віршах...

ДІАЛОГ ПІД ЧАС ПРОМЕНАДУ

- То був роман, точніш love story...

Звучало місто у мінорі -

Дощі осінні і вітри...

Та спогади непереборні:

Сміється світ, цвітуть валторни.

Це щастя, спробуй-но, зітри!

- Забудь, закрий скриню Пандори,

Вона віщує тільки горе.

- О ні, божественний етер

Було розлито у повітрі.

І ті вітри несамовиті

Нас зігрівають дотепер...

Я вірю подрузі, бо знаю

Любов нікуди не зникає.

Не може зникнути. Ось в чім річ!

Це код нечуваних енергій,

Що порятує й нас від смерті,

Й мільйони дорогих облич!

БОТАНІКА... СПОГАД...

Замість першої пари рівно о дев'ятій ранку

Я спускалась облупленими сходами,

Між екзотичних рослин з табличками латиною,

Я спускалась на дно Ботанічного саду,

Немов на дно твоєї душі.

Несамовито заливались птахи,

Волога земля парувала ароматами весняних трав...

Цей зеленючий дзбан саду

Дихав енергійно і ритмічно,

Ніби закипав на вогні наших пристрастей.

Добре пам'ятаю оце відчуття

Переходу ув інший вимір,

Коли наші руки з'єднувались.

РАНОК

П'ю ранок, мов нектар,

Точніше просто каву.

А в ній твоя любов...

Так-так, любов твоя.

П'ю ранок, мов роман

Пронизливо-цікавий,
А в нім життя мого
Могутня течія.
П'ю ранок, мов буття відому аксіому –
Даруй любов і світло у житті.
П'ю ранок і щодня перемагаю втому,
Оскільки у трудах мені минають дні.

МІЙ ШЛЯХ

I
О, я байдужа до людських опіній.
Волю йти до істини сама.
Ні мапи, ні дороги, ніц нема,
А я іду, бо знаю – на вершині
Лиш тільки там кінчається пітьма!

II
Цей шлях мені яснів, зорів
І пахнув, наче дике зілля,
Від Гребенів на Витаців,
Від Халеп'я і до Трипілля.
Серед шляхів мого життя
Оця прадавня путь народу,
Що світу дарував буття
З землею злагоди і згоди.
Отой пінкод, в якому суть
Усіх земних цивілізацій.
Отой геном, швидкий, мов ртуть,
Який запліднив море націй.

* Шукайте гроші — франц.

* Щасливої дороги... – франц.